

OÜ TAAVO TENNO AUTOKOOL ÕPPEKAVA						
Õppekava nimetus	Bussijuhi kiirendatud ametikoolitus					
Kehtiv alates	22.01.2024.a.					
Õppekavarühm	Transporditeenused					
Õppekava kood	BJ/KK					
Õppekava maht	Õppeaine	Lektorid	Kokku	Teoreetiline õpe	e-õpe	Praktiline õpe
	1) Tööõigus	Raivo Avango ja Margus Kivi	12	4	3	5
	2) Liikluspsühholoogia ja klienditeenindus	Raivo Avango, Silver Varendi ja Margus Kivi	10	4	1	5
	3) Sõiduki tundmine ja käsitlemine	Raivo Avango ja Margus Kivi	36	5	20	11
	4) Transpordi taristu	Raivo Avango, Silver Varendi ja Margus Kivi	14	9		5
	5) Autovedude korraldus	Raivo Avango, Silver Varendi ja Margus Kivi	58	21	7	30
	6) Sõiduõpe	Hannes Rauk ja Margus Kivi	10			
	Kokku		140	43	31	56
Õppekava koostamise alus:	<p>Õppe sisu määravad järgmised seadusandlikud aktid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Täiskasvanute koolituse seadus 2. Autoveoseadus 3. Majandus- ja taristuministri 06.06.2018.a. määrus nr. 29 <p>Autojuhi ameti- ja täiendkoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm</p>					
Õppekeskkond	Teoreetiline õpe õpperuumis, praktilised tööd õpperuumis ja sõiduki juures, sõiduõpe õppeväljakul ja liikluses ning erinevates tööolukordades, e-õpe teooria.ee õppekeskkonnas. Kokkuleppel ettevõtetele võib kuni 40% õppemahust läbida praktikana tegevusluba omavas transpordiettevõttes.					
Õppekava õpiväljundid	<p>Õppekava eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised, oskused ja hoiakud, mis on vajalikud tööks bussijuhi erialal nii iseseisvalt kui meeskonnas ning luuakse eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.</p> <p>Bussijuhi kiirendatud ametikoolituse läbimisega saavutatakse õpiväljundid, millega seotud teadmised ja oskused on detailselt kirjeldatud Majandus- ja taristuministri 06.06.2018.a. määruse nr. 29 § 9 ja 10:</p> <p>https://www.riigiteataja.ee/akt/112062018009</p>					

Nõuded õpingute alustamiseks Õppima võivad asuda vähemalt 24-aastased B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust omavad isikud Autoveoseaduse § 36 ja 37 kirjeldatud tingimustel, kellel on D1-, D- või DE-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus või kes omandab selle kategooria ametikoolitusega seotud ühendkoolituse käigus.	
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpe loetakse lõpetatuks pärast õppekavas kirjeldatud õppemahu läbimist, õpiväljundite saavutamist ja teoreetilise ning praktilise eksami sooritamist.Õppekava läbimise ja õpiväljundite saavutamise kohta väljastab koolitaja vormikohase tunnistuse.	
Õpingute läbimisel omandatav kvalifikatsioon:	Õpingute käigus omandatav kvalifikatsioon vastab Autoveoseaduse alusel välja antud Majandus- ja taristuministri 06.06.2018.a. määrusele nr. 29. Kutsestandardiga määratlemata.

Õppeaine nimi	Õppeaine teemade loetelu	Õpiväljundid
1.Tööõigus	1.1. Üldsätted 1.2.Töö- või muu võlaõiguslik leping 1.3. Töö- ja puhkeaeg 1.4. Töötaja puhkus 1.5.Töö tasustamine 1.6. Töökaitse, tööohutus, töötervishoid 1.7. Sotsiaalsed tagatised 1.8. Töövaidluste lahendamine 1.9. Praktilised õppused	Koolituse lõpetanu teab: <ul style="list-style-type: none"> töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi, erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist, tööaja ja -tasu arvutamise erisusi, kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid; autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele; tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust; suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid. Koolituse lõpetanu oskab: <ul style="list-style-type: none"> ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sisserändajate vedu; koostada tööõiguse valdkonnaga ja oma ametialaga seonduvad avaldusi ja dokumente; käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi.
2. Liikluspsühholoogia ja klienditeenindus	2.1.Liikluspsühholoogia 2.2. Klienditeenindus 2.3. Autovedude teeninduse kvaliteedi mõjurid	Koolituse lõpetanu teab: <ul style="list-style-type: none"> ohuolukorras tegutsemise ning sõitjate evakueerimise põhimõtteid; sõitjate ja lastegruppide veole kehtestatud erinõudeid ning veo piiranguid; agressiivse sõidustiili ning ebaõigete sõiduvõtete kasutamisest tulenevaid ohte ning tagajärgi sõitjale;

		<ul style="list-style-type: none"> • bussijuhile vajalikke suhtlemis- ning klienditeenindusoskusi erinevate kategooriate sõitjatega suhtlemisel; • sõitjate teenindamise taset mõjutavaid tegureid ja põhjusi ning juhi- ja reisijateruumi kütte- ja ventilatsiooniseadmete õige kasutamise nõudeid; • probleemsete sõitjatega käitumise reegleid, enamlevinud probleemide põhjuseid ning autojuhi ja asjaomaste ametiisikute õigusi korda rikkunud sõitjate • korrallekutsumiseks või sõidukist kõrvaldamiseks. <p>Koolituse lõpetanu oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aidata puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid sõiduki kasutamisel ning kasutada selliste isikute teenindamiseks ette nähtud abiseadmeid.
3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine	3.1. Üldnõuded 3.2. Mootor 3.3. Jõuülekanne 3.4. Rool 3.5. Pidurid 3.6. Veermik, rattad ja rehvid 3.7. Elektriseadmed ja valgustusseadmed 3.8. Kere ja lisaseadmed 3.9. Sõiduki täiendav lisavarustus 3.10. Kütus, õlid, määrdeained, erivedelikud ning hooldusmaterjalid 3.11. Keskkonna-Säästlikud meetmed 3.12. Sõidukite mõõtmed, massid ja teljekoormused 3.13. Veoüksuse ettevalmistamine väljasõiduks 3.14. Sõiduki juhtimine väikese kiirusel 3.15. Sõiduki juhtimine liikluses	<p>Koolituse lõpetanu teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, kasutamise piiranguid, sagedamini esinevaid rikkeid ning nende kõrvaldamise viise; • sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõudeid; • sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega; • tööõnnetuse põhjuseid teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohete, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel; • bussijuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused; • juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte; • sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid; • erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid; • bussijuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspsühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused; • ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohete ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel. <p>veoseveoks ettenähtud sõiduki lubatud mõõtmeid ja masse ning nende mõõtmise või määramise põhimõtteid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedukit ja haagist ühendavate juhtmete ja nende

		<p>pistikute ehitust ning ühendamise nõudeid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisaks peab teadma bussi ehituse erinõudeid, nõudeid bussi varustusele ja tähistusele, busside kategooriaid, liike ja mugavusklasse ning bussi ehitusest tulenevaid lisaote. <p>Koolituse lõpetanu oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutada sõiduki põhiagregaate ja süsteeme nõuetekohaselt, optimaalselt ja rikkeid ennetavalt ning oskama arvestada nende kasutamise piiranguid; • diagnoosida bussi põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, leida rikete põhjused ning võimalusel neid kõrvaldada; • valida ja monteerida nõuetekohaseid rehve sõltuvalt teekonnast, sõiduki massist, kiirusest ja otstarbest; • hinnata sõiduki tehnonõuetele vastavust enne teeliiklusesse asumist; • rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid; • juhtida sõidukit ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid; • valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes; • käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaõhtu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente; • arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevaid tagajärgi; • võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitsitud liiklejatega; • tunda ära võimalikke ohtlike olukordi ning oskama käituda nendes olukordades; ühendada vedukit täishaagise, kesktelghaagise ja poolhaagisega; • kasutada talvistes teeoludes täiendavaid ohutusvahendeid ja lumekette; • juhtida, kiirendada ja peatada bussi sõitjateveoks ohutu sujuvusega, arvestades erinevate veoliikide ja sõitjagruppide eripärasid; • arvestada teiste liiklejate käitumist ning ette näha ja ära hoida ohtlike liiklusolukordade tekkimist; • kasutada sõiduõiguse andmiseks kasutatavaid seadmeid; • avada bussi varuväljapääse ja evakueerida sõitjaid õnnetuse korral, kasutada tulekustutit.
<p>4. Transpordi taristu ja ökonomika</p>	<p>4.1. Transpordi taristu 4.2. Ettevõtluse alused 4.3. Transpordiökonomika</p>	<p>Koolituse lõpetanu teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autovedude olemust, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmisi ja ootusi, autovedude tähtsust vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasusi

	<p>alused 4.4. Logistika põhimõisted ja komponendid 4.5. Veosevedu 4.6. Rahvusvaheline autovedu 4.7. Veoste laadimine ja kinnitamine</p>	<p>riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavaid ettevõtlusvorme ja nende erisusi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõudeid, välislepinguid ning neist tulenevaid piiranguid, vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi; • logistika ja transpordiökonomika aluseid, komponente ning põhimõtteid; • autovedudel kasutatavaid kindlustusi; • autovedudel valitsevaid ohte ning ohu ennetamise põhimõtteid; • järelevalvepõhimõtteid, järelevalveametite õigusi ja tehnoloogiate läbiviimise nõudeid; • autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid; • transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialuseid ning piiranguid. • veoseveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike ja veoseveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses; • erinevusi Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vedudel, tollipiiride ületamisel; • pakendite liigitust, kasutatavaid materjale, märgistamist, mõõtmeid ja kasutamise korda; • konteinerite, kaubaaluste ja paakide kasutamise reegleid tükikaupade, puistekaupade, gaasiliste ainete ja vedelike veol; • veoste laadimise, kinnitamise ja katmise põhimõtteid ja nõudeid erinevatel vedudel, sobiva sõiduki valiku põhimõtteid ja nõudeid lähtuvalt veose liigist ja kujust ning erinevat liiki ja kujuga veoste kinnitamise ja toestamise võtteid; • enamkasutatavate kinnitus- ja katmisvahendite liigitust ja kasutamise nõudeid; • kiirestiriknevate toidukaupade veoga seonduvaid erinõudeid; • suuremõtmelise ja raskekaalulise autoveo erinõudeid, nõudeid sõidukile ja selle tähistamisele, veoteele ning dokumentidele; • ohtliku veose mõistet ja ohtliku veose veo erikorra üldpõhimõtteid; • lisaks lõikes 2 sätestatule peab veosevedu teostav autojuht teadma autojuhi õigusi, kohustusi ja vastutust veoste laadimisel, kinnitamisel ja katmisel; • sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte,
--	--	--

		<p>erinevaid veoliike, sõitjateveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses;</p> <ul style="list-style-type: none"> • liiniveo korraldamise põhimõtteid ja nõudeid, nõutud dokumente, liinivedude korraldamise pädevaid asutusi ning avaliku teenindamise lepingu alusel korraldatava liiniveo erisusi; • rahvusvahelisel veol sõitjatelt nõutud dokumente, piiriületuse protseduure ning erisusi võrreldes Euroopa Liidu ja kolmandate riikidega ning tegevusi piiriületuseks vajalike dokumentide puudumisel; • liinivedudel rakendatavaid sõiduõiguse ning sõidusoodustuste põhimõtteid; • pagasi- ja saadetiseveo korda, nõudeid pagasi paigutamisele ning lubatud sisule ja mõõtmetele; • puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute teenindamisele kehtivaid nõudeid ning selliste isikute teenindamise erisusi; • autojuhi ja sõitjate õigusi ning kohustusi; • oma käitumisega tõsta ettevõtte mainet, mõista autojuhi ameti olemust, eesmärki, tegevus- või ametiala tavasid ja praktikat ning arvestada oma ametitegevuses partnerite ja klientidega suhtlemisel nende huvide ja õigustega. <p>Koolituse lõpetanu oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutada bussijuhi töös vajalikul tasemel mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid; • kasutada teekonna planeerimiseks ja valimiseks kaarte ning tehnilisi vahendeid, lugeda kaartidel ja tehnilistes vahendites kasutatavaid tähiseid ja tingmärke; • arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid; • lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega; • järgida sõiduplaani liinivedudel; • täita ja kasutada sõitjateveo dokumente nii riigisisesele kui ka rahvusvahelistel veol bussijuhile vajalikus ulatuses.
<p>5. Autovedude korraldus</p>	<p>5.1. Sõitjateveo üldnõuded 5.2. Õpilasliinid 5.3. Liinivedud</p>	<p>Koolituse lõpetanu teab ja oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autovedude ja transpordi alast seadusandlust autojuhile vajalikus ulatuses, veoettevõtte toimimise põhimõtteid;

	<p>5.4. Veod kaugliinidel 5.5. Juhuveod 5.6. Pagasi- ja kaubavedu bussidega 5.7. Sõidu eest tasumine 5.8. Autojuhi sõidu- ja puhkeaja korraldus 5.9. Kindlustused 5.10 Sõidukijuhi ja vedaja vastutus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • erinevaid sõitjateveo liike, nendega seotud kohalike ja rahvusvaheliste vedudega seotud dokumente; • veos osalejate õigusi ja kohustusi, riske, ohte, nõudeid ettevõttele ja sõidukijuhile ning oskab neid teadmisi oma töös kasutada, panustades klientide rahulolusse, veoettevõtte mainesse, teenindustasemesse ja turul toimimisse. • nõudeid erinevate veoseliikide veoohutusele, veoste laadimisele, katmisele ja kinnitamisele, kinnitusvahenditele, nende valikule ja kasutamisele; • erinevate veoavahendite liikide iseärasusi ja nõudeid pakenditele, töö- ja puhkeaja planeerimisele, sõidumeerikute kasutamisele ning oskab neid teadmisi oma töös kasutada nii, et oleks tagatud veoohutus ja kõigist nõuetest kinnipidamine.
6. Sõiduõpe	<p>6.1 Veoüksuse ettevalmistamine väljasõiduks 6.2 Bussi juhtimine väikesel kiirusel 6.3 Bussi juhtimine liikluses 6.4 Bussi juhtimine erioludes 6.5 Juhtimisoskuse järelkontroll ja ametioskuste hindamiskriteeriumid</p>	<p>Koolituse lõpetanu teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • erinevates liiklusoludes sõitmise ja sujuva, ohutu ja säästva sõiduviisi põhimõtteid, sõidukijuhi tööd mõjutavaid tegureid, liiklusõnnetuste põhjuseid ja lisaohte. <p>Koolituse lõpetanu oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • juhtida bussi ohutult, säästvalt, sujuvalt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid; • valitseda sõidukit erinevates tee- ja ilmaoludes; • jälgida koorma seisundit veo ajal, vajadusel võtta tarvitusele meetmeid, et kõrvaldada sõiduki ja koorma puuduseid, kasutada sõiduki erinevaid seadmeid ja tegutseda õnnetuste korral.
<p>Kasutatavad õppematerjalid ja –vahendid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lektorite audiovisuaalsed õppematerjalid teemade kohta 2. Teooria.ee keskkonnas olevad videoloengud ja õppematerjalid 3. Bussijuhi õppematerjal, EAKL 2014 4. Praktiliste tööde dokumentide blanketid 5. Digitaalsete sõidumeerikute simulaatorid 3 tk. 6. Õppebuss: Volvo 9700HD reg nr 051LMB 7. Õppeväljakute tähistamise vahendid 		

Õppekava koostas:	
Taavo Tenno	OÜ Taavo Tenno Autokool
Koolitusasutus	OÜ Taavo Tenno Autokool, Nooruse 59, Kuressaare
e-post	tennoautokool@gmail.com
tel	+372 5215 069